

STALIN

som

SOCIA- LISMENS DÖDGRÄVARE

UPPLYSNINGSSKRIFT UTGIVEN
AV SOCIALISTISKA PARTIET

FOLKETS FÖRLAG - STOCKHOLM

Stalin som socialismens dödgrävare

Kamenev och *Rykov* vilka tillsammans med *Lenin* år 1903 grundade bolsjevistiska partiet, *Bucharin*, internationellt erkänd socialistisk teoretiker, vilken tillhörde bolsjevistiska partiet från 1906, och ett dussintal andra gamla bolsjeviker, som under hela sin livstid kämpat för de ryska arbetarnas och böndernas intressen och som internationalister för arbetarklassens intressen, i hela världen, alla dessa har mördats av de stalinska makthavarna under täckmanteln av en ”laglig rättsskipning”.

Samtliga medlemmar i det bolsjevistiska partiets centralkommitté, under vars ledarskap oktoberrevolutionen förbereddes, och som under oktoberdagarna ledde den revolutionära kampen, har – såvida de icke redan har dömts och arresterats – häktats och väntar i fängelserna på sin avrättning. Tusentals gamla bolsjeviker sitter i fängelserna och tukthusen eller befinner sig i förvisning i Sibirien. Nästan alla utländska kommunister som uppehålla sig i Ryssland som representanter för Komintern eller som emigranter, har – såvida de har spelat någon politisk roll om aldrig så obetydlig inom Komintern eller dess utländska sektioner – redan häktats. Och dock är allt detta bara början till en ny epok, som nu inträder i Ryssland. En epok, i vilken oktoberrevolutionens sista lantvinningar skall likvideras. En epok, i vilken reaktionen kommer att fira sina största triumfer, i vilken triumfatorn *Stalin* kommer att uppträda som *Thiers*, mannen som kvävde Pariskommunen i blod.

För att nu förstå hur det kan vara möjligt, att 20 år efter oktoberrevolutionen 1917, 20 år efter det att arbetarna och bönderna störtat tsarväldet i Ryssland och slutgiltigt brutit den dåvarande bourgeoisieens makt och lagt grundstenen till den socialistiska samhällsordningens uppbyggande, reaktionen kan triumfera över arbetarna och bönderna, är det nödvändigt att i korthet analysera det politiska och ekonomiska läget i Ryssland just nu. Utan att ta hänsyn till de objektivt kontrollerbara fakta om växelverkan mellan klasserna och den konkreta egenarten av den nuvarande situationen i Ryssland kan man inte fatta hur det kan vara möjligt, att de som nu sitter vid makten, som själva ernått denna makt först genom oktoberrevolutionen 1917, 20 år efteråt plötsligt vänder sig mot ledarna av denna revolution, mot dem som förberett den och som lett den revolutionära kampen och i 7 till 15 år stått i spetsen för partiet och regeringen. Utan att ta hänsyn till dessa klassförhållanden i Ryssland kan man inte fatta hur det är möjligt, att dessa som en gång förberedde och stod i spetsen för oktoberrevolutionen, i dag blir offentligt anklagade och dömda som revolutionens dödgrävare, som svurna fiender till denna revolution, som de själva organiserat och lett, som fosterlandsförrädare, agenter och spioner för främmande makter.

Hur är klassförhållandena i det nuvarande Ryssland?

För att vinna klarhet i denna fråga måste vi först och främst bestämma karaktären av det nuvarande Rysslands samhällsordning. Har vi i Ryssland – som det påstås av de stalinska makthavarna och deras vasaller i de kapitalistiska länderna, som kallar sig kommunister – verkligen en socialistisk samhällsordning? Eller befinner sig Ryssland ännu i den övergångsperiod mellan kapitalism och socialism, då de tidigare ägande klasserna, de härskande klasserna, ännu inte är slutgiltigt besegrade och då klasskampen liksom förut rör sig på basen av ett likviderande av kapitalismen? Eller har de klassmotsättningar, varom vi talar, under den stalinska diktaturen uppstått på nytt?

Låt oss då först utreda om Rysslands samhällsordning av i dag är en socialistisk samhällsordning eller inte.

Socialism förutsätter – enligt vår uppfattning av *Marx-Engels-Lenins* lära – ett förintande av staten med alla dess maktmedel, en stående armé, polis, fängelser och alla dylika våldsmedel

som tjänar till att utsuga och förtrycka mänskligheten. Socialism betyder ett utplånande av klasserna. Socialism betyder förintande av nöd och elände. Socialism betyder en planmässig produktion av varor och deras rättvisa fördelning, som tillförsäkrar alla människor den behövliga kvantiteten fullvärdiga produkter. Socialism betyder en sådan organisering av konsumtionen att mänskligheten kan nå sin högsta utveckling, varvid samhället, som inte längre är uppdelat i klasser, kan skriva på sin fana: ”Av var och en efter hans förmåga, till var och en efter hans behov.”

Kan man nu säga att Ryssland redan har en sådan samhällsordning? Är staten i Ryssland verkligen förintad – eller för att använda ett mera marxistiskt uttryck: har staten tjugo år efter revolutionen, sedan arbetarna och bönderna i samhällets namn tagit produktionsmedlen i besittning, definitivt utdött eller är den åtminstone stadd i utdöende? Är de institutioner försvunna genom vilka den härskande klassen i de kapitalistiska staterna lyckas upprätthålla sin makt, såsom stående armé, polis, fängelser? Finns det ingen klasskillnad längre i Ryssland och existerar det inte längre utsugning och förtryck? Kan man tala om en rättvis varufördelning, så att man kan säga att det inte längre finns sådan social skillnad, som vi känner till från kapitalismen, där parasiterna lever i sysslolöshet och överflöd, medan de arbetande lever i svält och umbäranden?

Låt oss först undersöka, om staten i Ryssland redan är förintad, utdöd, eller åtminstone på väg att dö ut.

Staten som instrument för den förtryckta klassens exploatering.

Att staten är ett instrument för klasstyret har den vetenskapliga socialismens båda grundare *Marx* och *Engels* redan bevisat, och vi själva erfar det dagligen i vårt liv. Staten är ett organ för den ena klassens förtryckande av den andra. Och då staten har uppstått ur behovet att kunna tygla klassmotsättningarna, så är den i regel ett instrument för den mäktigaste, ekonomiskt härskande klassen; i vår kapitalistiska tidsålder alltså finans- och industri-kapitalismen, som genom statsapparater också lyckas göra sig till den politiskt härskande klassen och på så sätt skaffar sig nya medel för att kunna hålla den förtryckta klassen nere och utsuga den. Om vi alltså vill bygga upp en socialistisk samhällsordning, så måste vi först och främst förinta staten som ett instrument för klasstyret. Det var i anknytning till denna Marx-Engelska lära som bolsjevikerna började sin socialistiska revolution 1917, varvid de ställde upp förintandet av staten som en första förutsättning för uppbyggandet av en socialistisk samhällsordning; och inte bara inom sina egna gränser utan i internationell skala i kamp mot de opportunisterna som glömt eller åsidosatt denna marxismens viktigaste grundsats. ”Alla socialister, och bland dem först och främst *Marx*, har ställt upp som sitt mål förintandet av statsmakten. Utan förverkligandet av detta mål är det inte möjligt att uppnå någon sann demokrati, d. v. s. jämlikhet och frihet.” Så heter det i de teser om demokrati, och diktatur, som antogs på Kommunistiska Internationalens första kongress den 4 mars 1919.

Nu kan visserligen inte staten förintas i ett slag; helt enkelt därför att den socialistiska samhällsordningen, som vi talar om, inte faller i händerna på oss som en mogen frukt. Denna samhällsordning måste vi först skapa, vi måste tillkämpa oss den under de bittraste klasstrider med den hittills härskande klassen, som kommer att försöka upprätta sin makt på nytt, även om den redan är slagen. Och för att kunna förhindra detta försök till återtagande av makten är det nödvändigt med ett speciellt instrument, nämligen *proletariatets diktatur*.

Proletariatets diktatur som övergångsperiod.

”Mellan det kapitalistiska och det kommunistiska samhället”, skriver *Marx*, ”ligger den revolutionära förvandlingen av det ena till det andra. Den motsvaras också av en politisk övergångsperiod, vars stat ej kan vara något annat än proletariatets revolutionära diktatur.”

Hur länge denna period av proletariatets diktatur kommer att räcka i de enskilda länderna – sedan arbetarna fullbordat den proletära revolutionen – kan man icke fastställa på förhand. Det kommer att vara beroende på hur starkt och ihärdigt motståndet är som bourgeoisien sätter emot revolutionen. Men i intet fall kan denna period vara längre än till dess de kapitalistiska utsugarnas motstånd är definitivt brutet, till dess kapitalismen är definitivt försvunnen. ”Vid övergången från kapitalism till socialism är således undertryckandet ännu alltjämt nödvändigt. En särskild apparat, en speciell undertryckningsapparat, en ’stat’, är alltså ännu nödvändig”, skriver Lenin, ”men det är redan en övergångsstat och icke längre någon stat i ordets egentliga betydelse, ty undertryckandet av utsugareminoriteten från majoriteten löneslavar av i går är så lätt, är en så enkel och naturlig sak samt är också förenlig med demokratis utsträckning till en så överväldigande majoritet av befolkningen, att behovet av en särskild apparat för undertryckning börjar försvinna”. Perioden av övergång från kapitalism till socialism är enligt *Lenin* alltså på samma gång perioden för statens utdöende. Därmed ansluter sig Lenin bara till det som *Marx* och *Engels* skrivit om statens utdöende. ”Den första akten, vari staten verkligen uppträder som representant för hela samhället, är tillika dess sista självständiga akt som stat. En statsmakts ingripande i samhälleliga förhållanden blir överflödigt på det ena området efter det andra och avtynar sedan av sig själv.”

Enligt den Marx-Engels-Leninska teorin börjar alltså statens utdöende omedelbart efter den proletära revolutionen. Men frågan står ännu öppen, huruvida Ryssland befinner sig i den övergångsperiod, som ligger mellan den kapitalistiska och den socialistiska samhällsordningen, då det är nödvändigt med proletariatets diktatur, alltså en ”övergångsstat”, en ”undertryckningsapparat”, för att hålla de tidigare besuttna och härskande klasserna nere.

De tidigare härskande klasserna i Ryssland är slutgiltigt slagna.

Nu kan det visserligen inte råda något tvivel om att arbetarklassens forna fiende, socialismens historiska motståndare, tjugo år efter oktoberrevolutionen är i fysiskt, politiskt och ekonomiskt avseende fullständigt förintad.

Det framgår också ur en utredning från ”Centralförvaltningen för folk-ekonomisk statistik”, enligt vilken totalantalet av f. d. godsägare, städernas stor- och småborgerskap, handlandena inklusive kulakerna (storbönderna) den 1 januari 1934 endast utgjorde 174.000 personer, d. v. s. 0,1 proc. av Rysslands hela befolkning. Alla de andra ha dött en naturlig eller våldsam död. Även om vi till dessa 174.000 människor också lägger de f. d. ämbetsmännen, vetenskapsmännen, den gamla tekniska intelligensen m. fl., så utgör de alla sammantagna endast en mycket blygsam procent av Rysslands nuvarande totalbefolkning. Därtill kommer, att de nästan utan undantag inta underordnade, i politiskt och ekonomiskt hänseende inflytelseslösa ställningar, mycket litet bekymrar sig om politiken och är belåtna med att ha räddat livhanken. Det framgår också ur följande siffror över de olika egendomsformerna i Ryssland, vilka vi har hämtat ur statsminister *Molotovs* rapport på 7:de sovjetkongressen den 6 februari 1935. År 1934 tillhörde c:a 96 proc. av produktionsmedlen staten och kollektivhushållen. Enligt rapporten var endast c:a 4 proc. av produktionsmedlen i privat ägo, och av dessa kom 0,09 proc. på industrin i form av utländska koncessioner och 4,1 proc. på enstaka lantushåll (dvärgushåll), småhantverkare och handlare som inte nyttjade andras arbetskraft. Under de sista fyra åren från 1934 till 1938 har också den sista resten av produktionsmedel i privat ägo försvunnit och staten som ende ägare har blivit enhetlig i den nuvarande samhällsordningen i Ryssland.

De forna härskande och besuttna klasserna är sålunda slutgiltigt slagna i Ryssland, både i politiskt och ekonomiskt avseende. Från den sidan hotar inte längre någon fara mot den nuvarande regimen.

Efter detta borde alltså – 20 år efter den proletära revolutionen och efter det att, som vi konstaterat, de tidigare härskande klasserna slutgiltigt blivit slagna – staten i Ryssland vara utdöd eller åtminstone på väg att dö ut.

Men staten är inte förintad i Ryssland och inte heller på väg att dö.

Mot detta måste vi tyvärr konstatera att utvecklingen i Ryssland förlöper i rakt motsatt riktning. Staten är icke krossad. Den dör icke heller ut, utan – så osannolikt det än låter, den utvecklar sig först under den stalinistiska diktaturen till sin fulla blomstring. Och detta är icke något ”trotskistiskt” förtalande av den ”stalinistiska socialismen”, som vi här gör oss skyldiga till, utan det är helt enkelt ett faktum, vilket icke heller bestrides av stalinisterna. Ingen har gett uttryck häråt bättre än en av stalinismens yngre teoretiker, *A. J. Stetskij*, medlem av partiets centralkommitté och organisationsbyrå, i sitt minnestal på elfte årsdagen av *Lenins* död, vari han propagerar för den högsta utveckling av statsmakten. ”Det vore ett grovt och skadligt politiskt fel”, säger *Stetskij*, ”om man ville antaga att vår stat redan nu håller på att dö ut”. Det finns en del olyckliga teoretiker – andligt förgiftade av borgerlig litteratur, genom *Bucharins* forna opportunistiska teori eller den kontrarevolutionära *Trotskij-Sinovjevgruppen*, vilka försöker framställa frågan på det sättet. Gentemot dem kan det bara finnas ett val: man måste ställa dem utanför partiets dörr. (Som bekant var *Bucharin* en gång bolsjevismens officiellt erkände teoretiker och hans lärobok ”Kommunismens ABC”, spreds under *Lenins* tid i miljontals exemplar över Ryssland. Sedan dess har man inte bara ställt denne socialismens teoretiker utanför partiets dörr och bränt hans skrifter; man har också släpat honom inför domstol och anklagat honom som kontrarevolutionär landsförrädare, agent och spion för en främmande makt, och till sist har man dömt honom till döden och skjutit honom.)

Vad som här har sagts beträffande staten som helhet gäller också i samma mån för allt det som hänger samman med staten: stående armé, polis, ämbetsmannakåren, som inte heller har försvunnit i Ryssland. I stället för den allmänna folkbeväpningen, som bolsjevikerna propagerade för före oktoberrevolutionen och även genomförde i praktiken de första veckorna och månaderna, har det åter kommit en reguljär armé och ett reguljärt polisväsen samt inom denna reguljära armé en yrkesmässig officerskår. Officerarna väljes icke heller – som ursprungligen krävdes i det bolsjevikiska partiets program – av soldaterna och kan icke heller avsättas av soldaterna; de är icke heller underordnade de av soldaterna valda förtroendemännens speciella kontroll, utan de är mycket högt avlönade yrkesofficerare precis som i de kapitalistiska ländernas arméer. Och då armén är en viktig maktfaktor och statens pålitliga skydd, så ingriper officerarna allt djupare i det politiska livet och då officerarna utgör ett privilegierat skikt, så har de naturligtvis också sina egna kårintressen, som icke längre överensstämmer med de breda folkmassornas intressen. Vad som sagts om armén gäller i samma grad för polisen, som i det nuvarande Ryssland icke längre är någon milis utan återigen en yrkespolis och det en välbeväpnad, statlig polis med yrkespolisofficerarna tagna ur arméns led. En polis som åter övertagit alla de politiska egenskaper, vilka arbetare-, bonde- och soldatrådets makt fråntagit den under revolutionsdagarna.

Lika lite är den statliga byråkratin i Ryssland försvunnen. Och dock hör just dess avskaffande liksom upplösandet av den reguljära armén, polisväsendet och de statliga maktmedlen till marxismens fundamentala fordringar. Utan att statsapparaten krossas, utan att privilegierna för de statliga tjänstemännen avskaffas och utan att byråkratin överhuvudtaget avskaffas förblir nämligen staten en stat – även i den mest demokratiska av alla demokratiska republiker. Och så länge byråkratin existerar, så länge kommer den också att med hjälp av den privilegierade ställning som den intar i staten att försöka utöva sitt styre i staten. Så länge kommer den att försöka utveckla sig från ”samhällets tjänare” till samhällets härskare.

Och när tjänstemannaväldet inte ens i en arbetarstat låter utplåna sig med ett slag, så är dock den första förutsättningen för det slutgiltiga avskaffandet av byråkratin överhuvudtaget att omedelbart upphäva alla dess privilegier, exempelvis genom reducering av deras lön till samma nivå som arbetares, att tjänstemän kan väljas och avsättas när som helst o. s. v.

Låt oss slå upp i den marxistiska litteraturen för att se hur Marx och Engels har dragit lärdom av Pariserkommunen för det kämpande proletariatet även när det gäller avskaffande av byråkratin.

Endast ett exempel må anföras: I inledningen till tredje upplagan av ”Inbördeskriget i Frankrike”, ställer Engels följande lära i förgrunden:

”Emot denna i alla hittills bestående stater oundgängliga förvandling av staten och statsorganen från samhällets tjänare till samhällets herrar använde kommunen två ofelbara medel:

För det första besatte den alla poster inom administrationen, rättsskipning och undervisning, genom val med allmän rösträtt för alla däri deltagande och det med möjlighet för dessa samma att när som helst återkalla de valda.

Och för det andra betalade den för alla platser, höga som låga, blott den lön som andra arbetare erhö. Den högsta lön den överhuvudtaget betalade var 6,000 franc. Därmed hade man satt ett säkert lås för karriärakeri och lycksökeri.”

Och samma fordringar uppställde också bolsjevikerna i sitt program vid den tiden de ännu var ett revolutionärt parti.

I sin polemik med opportunisterna skisserar Lenin i sin skrift ”Revolutionen och staten” helt kort de första åtgärder, som det segrande proletariatet omedelbart efter den proletära revolutionen måste vidtaga för att helt kunna avskaffa byråkratin.

”Då arbetarna erövrat den politiska makten, skall de krossa den gamla byråkratiska apparaten, grusa den till grunden, inte kvarlämna sten på sten av densamma, utan ersätta den med en ny apparat bestående av samma arbetare och anställda, mot vilkas förvandling till byråkrater genast kommer att vidtagas åtgärder i stil med de av Marx och Engels i detalj analyserade:

- 1) Inte blott valbarhet, utan också avsättlighet när som helst.
- 2) Lön ej större än arbetslön.
- 3) Omedelbar övergång till att alla fyller kontroll- och uppsiktsfunktioner, att alla till en tid blir ’byråkrater’ och därför ingen kan bli ’byråkrat’.”

Men inte ens en sådan socialistisk form för kontroll och uppsikt existerar i det nuvarande Ryssland, utan – och det är just upphovet till allt det onda – byråkratin har återigen undandragit sig arbetarnas kontroll. Tjänstemännen varken väljes av arbetarna eller kan avsättas på deras krav, utan de tillsättes av sina överordnade och avsättes endast av dess. Lika litet har dessa nya sovjetbyråkraters löner reducerats i nivå med en ordinarie arbetares, utan den överstiger ofta denna med det tioudubbla eller tjugodubbla.

Nya klasser – nya klassmotsättningar.

Några påtagliga exempel: De båda riksdagspresidenterna i första och andra kammaren får lik-som sina båda ställföreträdare en årlön på 300.000 rubel för sitt ”svåra” arbete. De 1.400 riksdagsmännen får – förutom sin lön som tjänstemän eller statsanställda, som de inte går miste om under den tid de tjänstgör vid riksdagen – 12.000 rubel om året och har dessutom under riksdagstiden ett dagtraktamente på 150 rubel. Liknande exempel kan påvisas från alla områden inom det ekonomiska livet. Högre statsfunktionärer, trustledare, fabriksdirektörer o. s. v. har årsinkomster på 20.000 upp till 40.000 rubel.

Samtidigt måste vi fastslå att arbetarnas ekonomiska läge i Ryssland 20 år efter revolutionen fortfarande är betydligt sämre än i kapitalistiska länder med hög industriell utveckling.

Ett par exempel på detta må anföras;

Enligt statistiska uppgifter från ryska fackföreningarnas centralråd var den ryske arbetarens genomsnittslön i december 1937 250 rubel i månaden. Tyvärr finns inga uppgifter från fackföreningarna om de ryska arbetarnas reallön. Men det räcker att påvisa priserna på t. ex. smör 15–20 rubel pr kg., en kostym 350–800 rubel, ett par skor 150–350 rubel, för att man skall kunna göra sig en föreställning om arbetarnas och böndernas usla ekonomiska förhållanden i det nuvarande Ryssland.

Medan alltså å ena sidan det härskande skiktet, som klättrat upp till makten på arbetarnas och böndernas axlar, tack vare sin maktställning har lyckats tillförsäkra sig många privilegier och lever i lyx och överflöd, lever det stora flertalet av befolkningen i den yttersta fattigdom och nöd. Medan en del har gjort det bekvämt åt sig i de villor de övertagit från borgarklassen, bor andra tätt sammanpackade i eländiga baracker. Medan en del skaffar sig flygmaskiner för sitt privata nöje, kan andra inte ens använda spårvagn, därför att de inte har pengar till en sådan ”lyx”. Medan en del gör sig livets glada dagar på de stora lyxhotellen, står andra utanför portarna till dessa hotell för att tigga en slant. Skulle det behövas ännu ett exempel på att de sociala olikheterna inte har försvunnit i Ryssland utan snarare tilltagit, så räcker det med att hänvisa till den skrämmande ökningen av antalet brott: rånmord, inbrott, stölder, förskingringar o. s. v., som den ryska pressen på senare år ständigt haft att omtala.

Av det anförda framgår klart och tydligt att klasskillnaden inte är utplånad, att samhällsklasserna inte har försvunnit och att klassmotsättningarna först under stalindiktaturen har uppstått på nytt. Men klassmotsättningarna måste försvinna, klasserna utplånas, om vi vill bygga upp den verkliga demokratin, d. v. s. jämlikhet och frihet – socialismen.

Men för att lösa denna uppgift fordras det en vidareutveckling av den revolution som arbetarna och bönderna påbörjade i oktober 1917. Och här visar det sig plötsligt, att de stöter på hårdnackat motstånd av den statliga byråkratin. Just den byråkrati, som genom den proletära revolutionen lyckats stiga till makten på arbetarnas och böndernas axlar. Och som tack vare den maktställning som den intar i staten har utvecklat sig till en grupp, som behärskar hela statsapparaten. Som faktiskt redan nu har blivit den ekonomiskt härskande klassen i Ryssland, därför att den representerar den ekonomiska makten – alltså en ny bourgeoisie.

Denna byråkrati skulle naturligtvis inte ha kunnat utveckla sig till en härskande klass, om den inte haft ett visst massunderlag. Den sociala basen för denna byråkrati utgöres av de icke-proletära och halvproletära elementen. Alltså delvis bondeklassen och de som i städerna eller industriområdena har sin utkomst från staten eller står i visst beroende till byråkratin. Alltså tjänstemannaklassen, yrkesmilitären (officerare), stora delar av intelligensen o. s. v.

Denna statliga byråkrati är naturligtvis inte intresserad av en vidareutveckling av revolutionen i riktning mot socialismen. Ty detta skulle ha till följd, att den skulle gå miste om de privilegier, som de med orätt tillskansat sig. En sådan utveckling vill byråkratin naturligtvis förhindra. Och detta är lätt att förstå. Ty den som en gång suttit vid Egyptens köttgrytor är inte glad att få gå och hungra i öknen. Men inte nog med det: byråkratin är inställd på att i ännu högre grad stärka sin ställning som gynnad part, att i ännu högre grad öka sina privilegier. Detta kan den endast göra på bekostnad av de breda folkmassorna, d. v. s. genom att ytterligare inskränka de breda folkmassornas och särskilt arbetarklassens fri- och rättigheter.

En återspeglning av denna utveckling finner man i hela den politiska och sociala lagsättningen under senare år. T. ex. avskaffande av sovjetsystemet i statsförvaltningen och återinförande av ett skenparlament, vilket i själva verket betyder en koncentration av makten, en diktatur i händerna på den politiskt och ekonomiskt härskande klicken. Tillintetgörande av sovjetsystemet i de lokala organisationerna, arbetare, bonde- och soldatråden, av vilka bonde- och

soldatsovjeterna redan är upphävda, medan arbetarsovjeterna fortfarande består på papperet, men inte har någon bestämmanderätt eller ens något inflytande. Ett fullständigt upphävande av all demokrati i partiet, i fackföreningarna liksom i alla arbetarorganisationer överhuvudtaget. Fackföreningarnas förstatligande, förbud mot alla produktions- och konsumtionsföreningar. (Konsumentföreningar finns nu endast på landsbygden). De nya skollagarna. Återinförandet av arvsrätten, vilket kanske är första steget på den väg mot återinförandet av en kapitalistisk samhällsordning, som den nya ryska bourgeoisien planerar o. s. v.

Här träffar vi på orsakerna till den klasskamp, som under senare år har antagit allt skarpare former i Ryssland. Nu lär oss historien som bekant att de besuttna och härskande klasserna aldrig frivilligt har givit upp de privilegier, som de med orätt skaffat sig. Utan att det endast har varit, genom en våldsam revolution som de kunnat förintas. Och ingen väntar sig heller att det kommer att vara annorlunda beträffande den nya ryska bourgeoisien. Den kommer inte heller att frivilligt ge upp de privilegier, som den orättmätigt tillskansat sig. Den kommer i stället att försvara dem med alla till buds stående medel. Och därför återstår inte heller någon annan utväg för den ryska arbetarklassen än en uppgörelse med de nuvarande stalinska makthavarna.

Endast en revolution kan bereda väg för socialismens uppbyggande.

Därmed är det naturligtvis inte sagt, att denna revolution skall utbryta inom en nära framtid, som redan kan beräknas. Men den måste och skall komma förr eller senare av det enkla skälet, att de politiska och ekonomiska motsatserna i Ryssland redan tillspetsats i så hög grad, att det inte längre finns någon annan utväg ur denna kris än en våldsam revolution.

Den nya revolutionens främsta drivkrafter är alltså också denna gång de breda massorna av arbetare och fattiga bönder – även i kollektivhushållen finns det fattiga och rika bönder – som ser sig bedragna på sin revolutions frukter. De krafter, som sätter sig emot en dylik utveckling, är de revolutionsjobbarna, som kommit till makten först genom oktoberrevolutionen – i vilken de på några undantag när själva inte aktivt deltagit, och till vilken de i många fall var motståndare. Det är spetsarna inom statsbyråkratin, det röda generalitetet och alla de element, som nu behärskar hela den politiska och ekonomiska statsapparaten. Som redan nu intar en politisk och ekonomisk maktställning, som varje minister, guvernör, general eller ekonomisk ledare från den forna tsartiden kunnat avundas dem. Som anser den sociala revolutionen avslutad och själva betraktar varje reformpolitik i riktning mot demokrati som ett hot mot deras privilegierade ställning. Som inte är benägna att frivilligt uppge sina privilegier. Och för att värja sig mot denna revolution, som kommer allt närmare har de satt in hela statsapparaten, alla statens maktmedel som de har i sin kontroll. På samma sätt som den härskande klassen i de borgerligt-kapitalistiska staterna mer och mer beskär den s. k. borgerliga demokratin, då den revolutionära situationen blir alltför hotande och gör allt fler statliga ingrepp i arbetarorganisationerna; på samma sätt som den makthavande klicken i de fascistiskt-kapitalistiska staterna först och främst krossar arbetarorganisationerna och kastar den revolutionära arbetarrörelsens ledare i fängelse eller koncentrationsläger eller rent av tar deras liv – precis på samma sätt handlar den härskande klicken i dagens Ryssland för att värna sig mot den anstormande revolutionen.

Därvid riktar sig styrkan i deras angrepp först och främst mot bolsjevikiska partiet såsom proletariatets avantgarde. Den politik som den stalinska centralkommittén har fört under de sista femton åren har nämligen fört till att byråkratin också har fått grepp över partiet. Och nu börjar den decimera partiet. Det bolsjevikiska partiet har aldrig varit ett massparti. Enligt uppgifter på 17:de partidagen i januari 1934 – de sista officiella uppgifterna – uppgick medlemsantalet till 1,800,000. Efter 1934 satte byråkratin uteslutningsmaskineriet igång. Omkring 500,000 partimedlemmar och i främsta rummet gamla bolsjevikiker uteslöts för att de påstods vara ”icke

trogna mot linjen”. Medan siffran på partimedlemmar som tillhörde partiet före 1920 uppgick till endast 10 proc. år 1934, så har siffran nu sjunkit till kanske 3 proc., och av dessa är det endast några tusen, som tillhört partiet sedan revolutionen. De övriga 97 procenten är unga partimedlemmar, som först på senare år upptagits i partiets led. Som inte har genomgått den leninska skolan. Som överhuvud tagit inte har studerat det ursprungliga bolsjevikiska programmet. Som endast har läst den under den stalinska eran dussintals gånger omskrivna och förfälskade ”Partiets historia”. Som aldrig haft kontakt med den internationella arbetarrörelsen och som föreställer sig att socialism är vad den i dag ekonomiskt och politiskt härskande klassen betecknar och utger som socialism genom press, radio, i litteraturen, kort och gott i hela propagandan. Som är uppväxta och uppfostrade i sovjetnationalismens, sovjetpatriotismens och sovjetchauvinismens anda. Som i årtal dag ut och dag in har lyssnat till förkunnelsen, att Trotskij, Sinovjev, Kamenev, Bucharin, Rykov och deras kamrater, vilka en gång stod i spetsen för partiet, vilka förberett och organiserat oktoberrevolutionen, var ett band förbrytare, fosterlandsförrädare och spioner åt en främmande makt. Vad som alltså är kvar av partiet, det är inte längre något bolsjevikiskt parti. Det är inte längre proletarietets avantgarde, utan det är partisoldater i händerna på byråkratin.

Reaktionen övergår till avgörande angrepp.

Nu är det sant att det sitter en grupp gamla bolsjeviker i partiets centralkommitté – eller rätta- re satt tills för kort tid sedan – en grupp som kunde mobilisera partiet för att stoppa reaktionens frammarsch. Men efter vad som här sagts måste det ju stå klart för var och en partiet är med sin nuvarande sammansättning inte längre aktionsdugligt. Particentralen är en grupp partigeneraler utan armé. Och därför kan byråkratin redan nu övergå till att hugga huvudet även av medlemmarna i centralkommittén. Av de 71 medlemmar i centralkommittén som ”valdes” på 17:de partidagen 1934 har 10 redan blivit skjutna och 15 häktade, och samma öde väntar synbarligen dessa senare. Och bland centralkommitténs 61 kandidater är siffran ännu större på dem som blivit skjutna och häktade. Varför består reaktionens offer i främsta rummet av de gamla bolsjevikerna? Den härskande byråkratin förstår naturligtvis mycket väl att i en alltmer trängande revolutionär situation skulle de gamla bolsjevikerna av leninska skolan en gång till ha kunnat ställa sig i spetsen för en ny arbetare- och bonderevolution i Ryssland, och sedan kunnat störta usurpatorn *Stalin*, som har förrått revolutionen, och dessa parasiter och revolutionsjobbare, som i dag har makten i sin hand och som utsuger och förtrycker det ryska folket, för att sedan slå in på den rätta vägen till ett uppbyggande av en socialistisk samhällsordning. Och emedan byråkratin visste detta, emedan den var helt och fullt medveten om den fara som hotade den, har den börjat föra ett utrotningskrig mot de gamla bolsjevikerna. Detta utrotningskrig började redan år 1925, när 6.000 bolsjeviker i Leningrad berövades sina poster som funktionärer i partiet, fackföreningarna och statsstyrelsen. Under de följande åren har kampen mot de gamla bolsjevikernas garde allt eftersom det inrepolitiska läget tillät, ömsom avtagit i styrka, ömsom tilltagit ytterligare. Redan 1934 upplöstes de gamla bolsjevikernas sammanslutning och snart därpå började det egentliga utrotningskriget som utmynnade i en rad offentliga processer.

Emedan man inte kan säga arbetarna, att de gamla bolsjevikerna kastades i fängelse och koncentrationsläger eller blev skjutna, därför att de var kommunister, som endast bekämpade den stalinska regimen för att de ville en socialistisk samhällsordning, så måste man misskreditera dem i de breda folkmassornas ögon. Därför beskyllde man dem falskeligen för att vara kontrarevolutionärer, fosterlandsförrädare, agenter och spioner åt en främmande makt, som påstods vilja störta sovjetmakten och återinföra kapitalismen i Ryssland. Därför iscensattes dessa domstolskomedier, som skulle skapa ett juridiskt indicium för dessa brott.

Detta är den egentliga bakgrunden till de med allt kortare mellanrum återkommande häxprocesserna i Moskva. Det var inte därför att de var kontrarevolutionärer, fosterlandsförrädare, agenter och spioner för en främmande makt som *Sinovjev, Kamenev, Pjatakov, Bucharin, Rykov, Krestinsky* och deras kamrater släpades inför domstolen; det var inte därför att de ville störta sovjetmakten och återinföra kapitalismen i Ryssland, som man öppnade process mot dem; utan det var därför att de var representanter för den revolutionära arbetarrörelsen som de blev skjutna.

Men nu är de anklagade i de senaste processerna inte endast gamla bolsjeviker, utan såsom Tuchtjevski och de övriga generalerna, den f. d. GPU-chefen Jagoda och marskalkerna Jegorov och Budjonni representanter för de klickar som nu innehar den politiska och ekonomiska makten i staten. Men detta återspeglar endast intressekonflikterna mellan de rivaliserande klickar, som nu dela statens makt och sins emellan kämpa om ökat inflytande. Tuchtjevski och de tillsammans med honom i föl dömda och skjutna generalerna eftersträvade tydligen sina egna utrikes- och inrikespolitiska mål, men dukade under i denna maktstrid. Men samtidigt representerade Tuchtjevski, Jegorov och den forne GPU-chefen en reell makt, som de kunnat utnyttja för sina syften i en skärpt revolutionär situation. Därför är det inte endast de gamla bolsjevikerna, som falla offer för denna klasskamp, utan ibland också företrädare för de varandra bekämpande klickarna.

Men i grund och botten rör det sig om att byråkratin – reaktionen – nu övergår till ett avgörande angrepp på arbetarklassens friheter och rättigheter för att slutgiltigt likvidera de sista resterna av oktoberrevolutionens erövringar och bolsjevismen i Ryssland. Och i denna klasskamp, som antar allt mera skärpta former står usurpatorn Stalin på reaktionens sida. I denna klasskamp uppträder Stalin i Thiers roll, mannen som dränkte Pariskommunen i blod. Som den proletära revolutionens dödgrävare i Ryssland.

Några biografiska anmärkningar

Bucharin, N., f. 1889. Redan som gymnasist tillhörde han den socialdemokratiska kretsen. Fr. o. m. 1906 tog han aktiv del i arbetet inom bolsjevikiska partiets partikommitté i Moskva. 1909 häktades han första gången och sändes i landsflykt till guvernementet Arkangelsk. Flydde därifrån och häktades ånyo 1911, dömdes till fängelse men frigavs mot borgen. Han emigrerade därpå till utlandet. I Krakau samarbetade han med *Lenin* och tillhörde redaktionsstaben för de i utlandet utkommande bolsjevistiska tidningarna ”Socialdemokraten” och ”Pravda”. Kort före krigsutbrottet häktades han i Wien och efter frigivningen for han till Stockholm, varifrån han redigerade tidskriften ”Kommunist”, som utgavs Genève.

Han tog verksam del i organiserandet av det svenska vänstersocialistiska partiet. Invecklad i processen mot *Zäta Höglund* dömdes han till sex veckors fängelse. Utvisad från Sverge for han i oktober 1916 till Förenta Staterna och medarbetade där i den av bolsjevikerna utgivna tidningen ”Nya Världen”. Efter februari-mars-revolutionen for han tillbaka till Ryssland och arbetade inom partikommittén i Moskva. På sjätte partidagen i augusti 1917 invaldes han i partiets centralkommitté. Från 1918 till 1929 var han chefredaktör för ”Pravda”. Var medlem av centralkommitténs politiska byrå och Kommunistiska Internationalens exekutivkommitté. Under alla år han var verksam inom partiet tog han livlig del i den internationella arbetarrörelsen och från honom härstammar också Kominterns första program. 1929 uteslöts han ur C. K:s politiska byrå. Sedan 1929 var han ledare för den vetenskapligt-tekniska avdelningen inom högsta folkeekonomiska rådet och medlem av vetenskapsakademien. Slutligen var han ända tills han häktades även chefredaktör för ”Isvetstia”. Ansågs som en av marxismens mera betydande yngre teoretiker, Hans förnämsta skrifter: Den materialistiska historieuppfattningen; Transformationsperiodens ekonomi; Politisk ekonomi; Imperialism och världshushållning och många andra.

Dömd till döden och arkebuserad 1938.

Rykov, A. I., f. 1881. Inträdde vid 18 års ålder i socialdemokratiska partiet och blev 1899 häktad för första gången i Kasan. Grundade år 1903 bolsjevikiska partiet tillsammans med Lenin, Kamenev och andra. Vid tredje partidagen 1905 blev han medlem av partiets centralkommitté, som då bestod av följande fem personer: *Lenin, Rykov, Krassin, Bogdanov, Postalovski*. Tog aktiv del i den första ryska revolutionen 1905. Fr. o. m. 1906 skiftar hans öden i brokig följd mellan partiarbete, fängelse, landsförvisning, flykt, åter partiarbete, åter häktad o. s. v. Då han år 1914 häktades för sista gången och landsförvisades till Sibirien, lyckades han inte längre i sina försök att fly, och det var först februari-mars-revolutionen, som återgav honom friheten. Efter återkomsten nr landsflykten var han först verksam i partiorganisationen i Petrograd, senare i Moskva. Efter oktoberrevolutionen blev han först folkkommissarie för inrikes ärenden och en av *Lenins* ställföreträdare i folkkommissariernas råd. Efter *Lenins* död 1924 blev han ordförande i folkkommissariernas råd (statsminister). 1930 avsattes han och blev folkkommissarie för post och telegraf, en post som han innehade tills han häktades 1936.

Dömd till döden och arkebuserad 1938.

Kamenev, L. B., f. 1883. Inträdde 1901 i socialdemokratiska partiet. Häktad första gången 1902 vid en studentdemonstration. Grundade 1903 tillsammans med *Lenin, Rykov* o. a. Rysslands bolsjevikiska parti. Arbetade som partiorganisatör i Moskva, Tiflis, Petersburg o. s. v. Var delegerad vid tredje och femte partidagen 1905 och 1907. 1908 häktades han ånyo och efter frigivningen emigrerade han till utlandet, där han medarbetade i de av bolsjevikerna utgivna tidningarna. 1913 sändes han av partiets centralkommitté illegalt till Ryssland för att leda arbetet i den bolsjevikiska fraktionen i duman (riksdagen) och redigerade "Pravda", som utgavs illegalt. 1914 häktades han vid en illegal partikonferens och sändes i landsflykt till Sibirien, tillsammans med dumarepresentanterna. Först vid oktoberrevolutionen blev han befriad. Återkommen till Petrograd blev han återigen redaktör för "Pravda". Blev medlem i partiets centralkommitté i april 1917. I juli 1917, under Kerenski-regeringen, häktades han på nytt. 1918–1926 var han ordförande i Moskvas sovjet. Var en av de ledande vid arbetet i Komintern ända till 1927.

I första Sinovjev-Kamenjev-processen 1935 dömd till fem års fängelse. I andra processen 1936 till 10 års fängelse. 1937 dömd till döden och arkebuserad.

Sinovjev, G. E., f. 1883. Anslöt sig som student till den socialdemokratiska rörelsen 1901 och övergick till bolsjevikerna vid grundandet av detta parti 1903. Studerade i Bern till år 1905 och tog livlig del i partiarbetet under denna tid. 1905 for han tillbaka till Ryssland och invaldes i partikommittén i Petersburg. Vid femte partidagen i London 1907 invaldes han i partiets centralkommitté som han utan avbrott tillhörde till 1927. 1908 häktades han första gången i Ryssland och for senare till utlandet. Upphöll sig huvudsakligen i Schweiz och var en av *Lenins* närmaste medarbetare. Tillsammans med Lenin och den övriga gruppen bolsjevikiker återvände han i april 1917 till Ryssland över Stockholm i plomberad järnvägs-vagn. Efter oktoberrevolutionen var han ordförande i Petrograds sovjet och från 1919 till 1927 ordförande i Petrograds sovjet och från 1919 till 1927 ordförande i Kommunistiska Internationalens exekutivkommitté.

Vid Sinovjev-Kamenjev-processen 1935 dömd till döden och arkebuserad.

Pjatakov, G. L., f. 1890. Ursprungligen anarkist måste han på grund av sin revolutionära verksamhet emigrera. Vid krigsutbrottet anslöt han sig till bolsjevikerna. Under det imperialistiska kriget utgav han tillsammans med *Eugenie Bosch* och med *Bucharin* som medarbetare tidskriften "Kommunist". Återvände till Ryssland efter februari-mars-revolutionens utbrott och blev 1918 ordförande i den första sovjetregeringen i Ukraina. Var

medlem av partiets centralkommitté och vice ordförande i högsta ekonomiska rådet. Efter dess reorganisation vice folkkommissarie för den tunga industrin och till sist, ända tills han häktades, president för statsbanken.

I Radekprocessen dömd till döden och arkebuserad.

Sokolnikov, G. I., f. 1888. Anslöt sig 1905 som sjuttonåring till bolsjevikiska partiet och arbetade till 1905 i partikommittén i Moskva. Måste emigrera 1909. Var intim medarbetare åt *Lenin* under emigrationen. Tillsammans med *Lenin* och den övriga bolsjevikgruppen reste han i plomberad järnvägsvagn över Stockholm tillbaka till Ryssland i april 1917. Efter återkomsten var han verksam i partikommittén i Moskva och Petrograd. En av redaktörerna i "Pravda". Var efter Trotski ordförande i Sovjet-delegationen vid fredsförhandlingarna i Brest-Litovsk och undertecknade i Sovjet-regeringens namn fredsfördraget i Brest. Under inbördeskriget var han verksam som politisk agitator och politisk kommissarie vid fronten. Var fr. o. m. partidagen i augusti 1917 medlem av centralkommittén och dess politiska byrå. Sedan 1921 folkkommissarie för finansväsendet och genom sin finanspolitik tillskrives han framför allt stabiliseringen av rubeln efter den ryska inflationen under inbördeskrigets år. 1930 blev han ryskt sändebud i London och 1933 ställföreträdande utrikesminister.

I processen mot *Radek* och andra 1937 dömdes han till 10 års tukthus.

Krylenko, N. W., f. 1885. Anslöt sig som ung student år 1905 till bolsjevikpartiet. Var ledare för den revolutionära studentrörelsen i Ryssland 1905–08. Senare ägnade han sig helt åt partiarbetet. Inkallades till militärtjänst under det imperialistiska kriget. Hade fänriks rang. Var en av bolsjevikiska partiets främsta agitatorer i tsaristiska armén och hans förtjänster vid det bolsjevikiska upplösningsarbetet inom armén har upprepade gånger framhållits i "Inbördeskrigets historia". Var medlem av bolsjevikernas militära revolutionskommitté, som utarbetade generalplanen för den väpnade resningen i oktober 1917. I första Sovjetregeringen innehade han tillsammans med *Antonov-Ovssejenko* och *Dybenko* krigs- och marinministerämbetena. Blev överbefälhavare för armén i nov. 1917. Efter demobiliseringen av den gamla armén och grundandet av Röda armén i febr. 1918 fortsatte han som politisk kommissarie vid fronten. Efter inbördeskrigets slut blev han förste statsåklagare och vice folkkommissarie för rättsväsendet och senare folkkommissarie för detta. Denna post innehade han tills han häktades 1937. K. har fungerat som statsåklagare i alla viktigare processer; i processen mot de tyska fascisterna i Moskva 1925; i Schachty-processen 1928; i processen mot "Industri-partiet" 1930; mot mensjevikledarna 1931 och många andra processer.

Antonov-Ovssejenko. Aktiv officer i den tsaristiska krigsflottan. På grund av sitt deltagande på de rödas sida vid matrosupproret i Sevastopol 1905 utstöttes han ur armén och var tvungen att bege sig utomlands, där han fortsatte sin revolutionära verksamhet. Vid utbrottet av februari-mars-revolutionen 1917 återvände han till Ryssland, tog aktiv del i organiserandet av den bolsjevistiska kadern i den tsaristiska armén och organiserade i Helsingfors och Petrograd det väpnade arbetarvärdet, förelöparen till Röda armén. Var medlem av bolsjevikernas militära revolutionskommitté och utarbetade personligen planen för Vinterpalatsets stormande. Under hans befäl stormade Röda gardet Vinterpalatset natten mellan den 25 och 26 oktober 1917 och A. häktade själv medlemmarna av den provisoriska regeringen. Tillsammans med *Krylenko* och *Dybenko* innehade han i första Sovjet-regeringen krigs- och marinministerämbetena. I och med grundandet av Röda armén i februari 1918 blev han högste chef för Röda arméns politiska förvaltning. 1928 blev han förste statsåklagare i RSFSR (Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken). Senare övergick han till diplomatisk tjänst och var senast Rysslands minister i Barcelona.